

Spontaniteit

“Koester de spontaniteit van het kind!”

Ik hoor het zo nog gezegd worden door mijn eerste leidinggevende. Ik was achttien en net aan het werk als leerlingverpleegkundige.

Mijn leidinggevende was een echte vrijgezelle hoofdzuster. Terwijl ze tijdens onze pauze met haar thee-elepel door haar kopje roerde, deed ze deze uitspraak. Ik hoorde het aan en snapte nog niet precies wat ze hiermee bedoelde.

Nu, twintig jaar later en twee kinderen rijker, snap ik zo ongeveer wel wat de betekenis was van haar woorden. Waarschijnlijk dat de volwassenen zo berekend zijn en niet meer spontaan kunnen zijn naar anderen. Misschien veroorzaakt door jaloezie voor datgene wat de ander heeft. Moeilijk om dan enthousiast te zijn of om gewoon eerlijk te zeggen: “ik wil er ook een.”

Of als een volwassene net als een kind zijn teleurstelling niet wil prijs geven: “ik vind het maar een stomme plasmatelevisie.” Wat te denken van de uitdrukking: “wat heb jij een stomme vrouw.”

Of is de spontaniteit afgevlakt door onze opvoeding waarin we geleerd hebben sommige uitspraken maar niet meer te doen? Om maar niet voor paal te staan als kind, of als ouder.

Hoe hard je als ouder kunt lachen om datgene wat je peuter zegt, zo erg zou je je de ogen uit je kop schamen als ze dit nog doen op oudere leeftijd.

Zo ook mijn dochter van drie. Moet ik nu lachen om haar vragen die ze aan vreemden stelt of moet ik haar uitdrukkingen direct corrigeren en duidelijk maken dat ze dat echt niet kan vragen? Besluit vaak maar te kiezen voor haar belevingswereld en de ander die verbaasd kijkt uit te leggen dat de vraag die ze stelde voor haar echt heel belangrijk is...

Mijn dochter is de laatste tijd namelijk erg benieuwd naar het wel of niet aanwezig zijn van een piemel bij de meeste mannen die ze ontmoet.

Nadat ze eerst een halve minuut een lachende blik in haar ogen tovert, alsof ze weet dat het een intieme vraag is die ze gaat stellen. Na deze halve minuut komt het hoge woord eruit: “heb jij een piemel?”

Mocht de ondervraagde niet direct antwoorden maar een verbaasde blik op mij als moeder richten, dan vat mijn dochter dit op als verkeerd gegokt. Het zal wel een meisje zijn dan. Ook hier laat ze geen gras over groeien waarna ze direct de volgende vraag stelt: “heb jij dan een velletje?”

Waar ze deze term voor het vrouwelijk geslachtsorgaan vandaan heeft, weet ik niet. In ieder geval niet van thuis. Voor mij als moeder wel handig, hoef ik niet meer te stoeien welke benaming ik ga gebruiken naar zo’n klein meisje toe.

O.K. We noemen het een piemel of een velletje.

Het is mij wel duidelijk geworden dat een antwoord voor een peuter wel erg belangrijk is.

Zo hadden we laatst een reparateur voor onze koffiemachine in huis. Toen hij het verzoek had gedaan of hij van onze toilet gebruik mocht maken, liet ik mijn dochter, behulpzaam als ze is, de weg wijzen naar het toilet. Het rustig plassen was er niet bij, want mijn dochter klopte al snel op de deur: "heb jij ook een piemel?" Deze vraag bleef ze herhalen tot hij van de toilet kwam en antwoordde dat hij toch echt een jongen was en er een had. Met regelmaat vertelt ze er nog enthousiast bij dat haar vader er ook een heeft.

Nou, ik snap haar interesse voor piemels wel.

Zo hoor ik met regelmaat dat ik op driejarige leeftijd mijn ogen uitkeek op het naaktstrand, waarschijnlijk druk bezocht in de jaren zeventig.

Hardop deed ik dan verslag aan mijn ouders over datgene wat ik zag: grote, kleine of dikke en dunne. Met of zonder puntje. Gezien mijn lengte van ruim een meter had ik natuurlijk perfect uitzicht.

Zo klein als ik was, kan ik me nog herinneren dat ik met mijn ouders in de auto langs een wei reed. Enthousiast en verbaasd vertelde ik mijn moeder dat de koeien die ik zag wel heleboel piemels hadden!

35 jaar later ben ik mijn spontaniteit wel enigszins kwijt. Zo zal ik me niet hardop uitlaten over datgene wat ik nog wel eens denk als ik bepaalde mannen zie.

Waarom visualiseren vrouwen toch altijd zoveel? En juist bij de mensen waar je ervan gaat griezelen? Gelukkig weet ik dat ik niet de enige vrouw ben die dit doet.

Ik heb geleerd mijn spontaniteit deels te onderdrukken. Toch wel handig denk ik.

Zo vervelend als je steeds nieuwe collega's, patiënten, burens of vrienden ontmoet.... of als je mee mag met je man, naar een feestje van zijn werk.

'Mei 2007' copyright 2008 Petra van Elst